

De Koningslinde

Een **koningslinde** of **koningsboom** is een lindeboom die ter ere van een troonswisseling in Nederland wordt geplant. Hiervoor wordt een cultivar van de krimlinde (Hollandse linde) gebruikt, *Tilia europaea* 'Pallida'.

Toen prinses Wilhelmina op 6 september 1898 koningin werd, werden de eerste koningslindes geplant ('Wilhelmina-lindes'). Ze werden toen voor die gelegenheid speciaal gekweekt. Dit werd herhaald toen prinses Juliana op 6 september 1948 koningin werd en prinses Beatrix op 30 april 1980. In april 2013 werd in elk van de 408 Nederlandse gemeenten een koningsboom geplant ter ere van de troonswisseling op 30 april. Het plan was een initiatief van de Stichting Nationale Boomfeestdag. Kroonprins Willem-Alexander plantte op 23 april in aanwezigheid van burgemeester Van Aartsen de eerste koningsboom in wijkpark Transvaal in Den Haag. Hij werd bijgestaan door een aantal kinderen uit groep 6 van de Comeniuschool uit die wijk.

Een andere verschijningsvorm is de **Oranjeboom**, een boom die is geplant ter gelegenheid van belangrijke levensgebeurtenissen van de Nederlandse koninklijke familie, zoals een geboorte, kroonjaar of huwelijk. Oranjebomen worden ook wel Wilhelminabomen, Julianabomen, Beatrixbomen, Willem-Alexanderbomen of Amaliabomen genoemd.

Er zijn in Nederland veel Oranjebomen. Deze worden vaak omgeven door een gietijzeren hek dat doet denken aan een kroon. Ook is er meestal een tekst aan het hek bevestigd of staat er een bordje bij de boom.

Voor prinses Juliana werden bomen geplant ter ere van haar geboorte in 1909 en ter ere van haar huwelijk in 1937.

Veel van de oude koningslinden zijn terug te vinden op een centrale plek in het dorp/de stad of de wijk. Het werden daarmee vaak ontmoetingsplekken voor de inwoners. Lief en leed werden onder de Lindeboom gedeeld. Maar in verhalen en gedichten uit vroegere jaren komen we nog meer te weten over de betekenis van de linde. Zo lezen we: " De linde was ook zinnebeeld voor moederschap, vruchtbaarheid, geborgenheid, harmonie en bescherming, feest en dans."

De Gelselaarse situatie:

De eerste koningslinde werd in Gelselaar 1988 geplant. Er werd toen iets afgeweken van de traditie. Niet de troonwisseling of een geboorte was aanleiding maar een lokale en nationale gebeurtenis. In dat jaar werd koningin Beatrix 50 jaar. Kort daarvoor was de nieuwe gymzaal en de kantine van de voetbalvereniging gereed gekomen. Deze beide gebeurtenissen waren voor de Oranjevereniging aanleiding om het perkje voor de gymzaal op te fleuren met een koningslinde. Op Koninginnedag werd de plaquette door Andrea Sprukkelhorst en Elwin Hondorp, tezamen met wethouder mevr. Spliethof, onthuld. Door

herinrichting van de parkeerplaatsen moest de boom wijken en werd hij, tot ongenoegen van velen, omgezaagd. Het bordje werd verplaatst naar een plek aan de toegangsweg naar het sportcomplex en een andere boom werd er bij geplant.

De boom die de Koningslinde bij de sportzaal verving.

De tweede Koningslinde werd in april 2013 geplant. De Oranjevereniging Gelselaar sloot zich aan bij het initiatief van de Stichting Nationale Boomfeestdag. Deze boom werd geplant aan de andere kant van de weg en als hij ogen zou hebben kijkt hij uit over het schitterende Gelselaarse essenlandschap.

Dorpshoes Gelster

In 2016 werd het gebouw van de Nederland hervormde kerk, centrum de Klokslag, verbouwd tot het Dorpshoes Gelster. Het initiatief werd omarmd door inwoners en verenigingen in het Gaanzendorp en sindsdien is het een drukke ontmoetingsplek voor inwoners en mensen van buiten die betrokken zijn bij het dorp. Sinds 2023 herbergt het dorpsshoes ook een dagopvang voor ouderen.

Niet alleen in het gebouw maar ook de buitenruimte wordt voor allerlei activiteiten gebruikt. En ook is ontmoeting hier weer een belangrijk trefwoord. Het is daarom dan ook dat de besturen van de Oranjevereniging en het Dorpshoes het een prima idee vinden om een nieuwe koningslinde op het terrein te plaatsen. Rondom de boom zal een bank geplaatst worden zodat jong en oud kunnen "buurten" of "De wekke deurnemm"n "maar ook wordt hiermee bewerkstelligd dat de Koningslinde beter tot zijn recht komt en een stukje bescherming krijgt.

In de maand november van 2023 wordt het plan gerealiseerd. Dan wordt ook de verkiezing van De Gelsterse Hofleverancier geïntroduceerd.

OGelselaar
e.o.

